

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۱۶۸۶

شماره ثبت ۶۸۵

دوره دهم - سال چهارم

تاریخ چاپ ۱۳۹۸/۹/۳۰

یک فوریتی

طرح ممنوعیت افزایش قیمت کالا و خدمات ناشی از طرح مدیریت مصرف سوخت

(دوفوریت این طرح در جلسه علنی شماره ۳۹۰ مورخ ۱۳۹۸/۹/۳
به تصویب نرسید.)

کمیسیون‌های ارجاعی

اصلی: اقتصادی

فرعی:

انرژی - برنامه و بودجه و محاسبات - بهداشت و
درمان - عمران - قضائی و حقوقی

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
احتراماً طرح ذیل که به امضای 131 نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

با توجه به طرح مدیریت مصرف سوخت و تأثیر مستقیم و غیرمستقیم
این طرح بر روی قیمت کالا و خدمات جهت جلوگیری از افزایش غیراصولی
قیمت‌ها و نظارت دقیق بر نحوه کنترل بازار و نظارت بر منابع و درآمدهای
حاصل از مدیریت مصرف سوخت و منابع حاصل از صرفه‌جویی سوخت و
نظارت بر مصارف و واریزی به حساب خانوارهای مشمول؛ طرح ذیل با قید
دو فوریت تقدیم مجلس شورای اسلامی می شود.

بیگدلی - لطفی - علیرضا سلیمی - یوسف نژاد - علی جانی زمانی -
بیگلری - علی محمد مرادی - علیرزاده - فیضی زنگیر - گیلانی -
لاهوری - عبدالهی - بابایی صالح - احمدی لاشکی - کاظم زاده -
نانو اکناری - میرزاده - محمودی شاه‌نشین - قوامی - کامران دستجردی -
انارکی محمدی - سید حمزه امینی - خالقی - کوسه غراوی - کشت‌زر -
یوسفی - الماسی - کمالی پور - یار محمدی - بدری - نگهبان سلامی -
حسینی شاهرودی - محمدی (قزوین) - سلام امینی - کرم پور حقیقی -
اکبریان - فرهنگی - پاپی زاده پالنگان - حسن پور بیگلری - خادمی -
علی قربانی - کولیوند - محمد حسینی - پورا ابراهیمی - محمودزاده -

کیخا - رضیان - برزگر کلشانی - موسوی لارگانی - منصوری -
طباطبایی نژاد - شرفی - ایران نژاد - مفتاح - مقصودی - کاظم نسب -
خضری - خالدی - حسونند - نوروزی - کبیری - داریوش اسمعیلی -
بیمقدار - جمالی سوسفی - شریفی - شیران خراسانی - میرزایی نیکو -
کوچکی نژاد - اصغر سلیمی - حاتیمان - شیویاری - خالقی -
خسته بند - محبوب - قاضی پور - کریمی قدوسی - برومندی -
مسعود رضایی - مقدسی - بختیار - گلمرادی - مختار - کعبی -
پورمختار - سیداحسن علوی - بنیادی - دهمرده - تربتی نژاد - قره خانی -
محمد کاظمی - سعادت - فرشادان - علی نجفی - ساعی -
محمدحسین قربانی - کواکبیان - ساداتی نژاد - حسینعلی شهریاری -
سیداحسان قاضی زاده هاشمی - حسینی کیا - خدادادی - هاشم زایی -
همتی - خجسته - نورقلی پور - سیدکمالالدین شهریاری - بت کلیا -
نعمتی - نوبخت - زاهدی - سبجانی فر - اصغر مسعودی - بنایی -
نیاز آذری - خالقی - پورحسین - سمیه محمودی - زرآبادی - نیکفر -
چنارانی - فاطمه سعیدی - سیده فاطمه حسینی - جلو دارزاده - مافی -
سیده فاطمه ذوالقدر - مرادی - وقفچی - نیکزادی پناه -
رحیمی جهان آبادی و چند امضاء ناخوانا

عنوان طرح:

ممنوعیت افزایش قیمت کالا و خدمات ناشی از طرح

مدیریت مصرف سوخت

ماده 1- با توجه به طرح مدیریت مصرف سوخت و تأثیر افزایش قیمت بنزین بر قیمت کالا و خدمات هرگونه افزایش قیمت کالا و خدمات پس از لازم الاجراء شدن این قانون ممنوع می‌باشد.

ماده 2- هرگونه افزایش قیمت کالا و خدمات بدون تصویب هیأت وزیران مشمول جریمه سه تا پنج برابر مقدار قیمت افزایش یافته نسبت به قیمت‌های قبل از طرح مدیریت مصرف سوخت می‌باشد.

ماده 3- صد درصد (100%) منابع و درآمدهای حاصله از مدیریت منابع سوخت به حساب خانوارهای مشمول قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب 1388/10/15 واریز گردد.

ماده 4- وزارت نفت با همکاری سازمان برنامه و بودجه مکلف است ماهانه گزارش میزان درآمد حاصل از مدیریت مصرف سوخت و درآمد ناشی از صرفه‌جویی سوخت را به نمایندگان مجلس شورای اسلامی گزارش دهد.

ماده 5- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است میزان واریزی به حساب خانواده‌های مشمول قانون هدفمندی یارانه‌ها و میزان واریزی حاصل از صرفه‌جویی مصرف سوخت به حساب خانواده‌های کم‌درآمد و خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی را ماهانه به نمایندگان مجلس شورای اسلامی گزارش دهد.

تبصره - هرگونه تخلف در گزارش منابع و درآمدها و همچنین واریزی‌های فوق‌الذکر مشمول مجازات درجه هفت تعزیری می‌باشد.

ماده 6- تمامی مسئولان اجرائی و قضائی مکلف به نظارت حداکثری و برخورد قانونی با متخلفان بوده و هرگونه کوتاهی و عدم نظارت در برخورد با متخلفان از طرف مسئولان اجرائی و قضائی مشمول مجازات درجه هفت تعزیری است.

ماده 7- میزان افزایش بهای خدمات و کالاهایی که به صورت مستقیم تحت تأثیر افزایش قیمت سوخت (بنزین) قرار می گیرد با تصویب هیأت وزیران مجاز می باشد و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است قیمت کالا و خدمات را به صورت هفتگی اعلام عمومی کند.

ماده 8- دولت مکلف است سالانه یکصد لیتر بنزین (هر شش ماه پنجاه لیتر) به عنوان هدیه کارت سوخت خودروها به قیمت هزار و پانصد (1500) تومان را شارژ نماید.

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر معاونت قوانین در مورد طرح ممنوعیت افزایش قیمت کالا و خدمات ناشی از طرح مدیریت مصرف سوخت تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (2) و (4) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم:

ماده 130 - C قبلاً تقدیم نشده است.

- E قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در E مجلس / E کمیسیون (موضوع اصل 85 قانون اساسی) رد شده و اینک:

E با تغییر اساسی E با تقاضای کتبی 50 نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

E پیش از انقضاء شش ماه E بدون تغییر اساسی

E با انقضاء شش ماه E با تقاضای کتبی کمتر از 50 نفر از نمایندگان

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس E می‌باشد.

E نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

E رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی E رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

C رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف - ماده 127 -

اول - حداقل امضاء لازم (15 نفر) C دارد.
E ندارد.

دوم - موضوع و عنوان مشخص C دارد.
E ندارد.

سوم - دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه C دارد.
E ندارد.

چهارم - موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان E دارد.
C ندارد.

ب - ماده 138 - طرح تقدیمی دارای E یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان E ماده واحده مواجه با ایراد C نمی‌باشد.
C بیش از یک موضوع E می‌باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ع ندارد.

د دارد، اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت د ندارد.

ع دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ع ندارد.

د دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف - ماده 140 - رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی د شده است.

ع نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب - ماده 181 - موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب ع نمی شود و نیاز به ۲ - رأی نمایندگان ع ندارد.
د دارد. ۳ - می شود د

تعداد یک برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

---

۵ - طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ع ندارد.
د دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

1- عنوان طرح، اولاً مطول و برخلاف اصول نگارش متون قانونی است. ثانیاً با مواد طرح منطبق نیست زیرا متن مزبور شامل موضوعات گوناگونی است و صرفاً به موضوع عدم افزایش قیمت‌ها نپرداخته است. ثالثاً تصویب آن بصورت مستقل تورم قوانین را در پی دارد بنابراین با توجه به ارتباط مستقیم مواد طرح تقدیمی با «قانون هدفمندکردن یارانه‌ها» پیشنهاد می‌شود اصلاح این قانون مدنظر قرار گیرد.

2- مقدمه طرح، نارسا و ادله توجیهی آن ناقص است. مقدمه طرحها و لوایح در بیان دلایل توجیهی تقدیم آنها اگرچه دربردارنده حکم قانونی نیست و الزام‌آور نمی‌باشد، لیکن به‌عنوان سند پشتیبان در تفسیر قوانین مربوط می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. بنابراین لازم است مقدمه طرح حاضر بطور کامل به ضرورت، فلسفه و هدف از ارائه آن می‌پرداخت.

3- وفق ماده (156) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی اصل بر عادی بودن رسیدگی طرحها و لوایح است و در صورت اقتضای فوریت باید دلایل آن مستنداً در مقدمه توجیهی آورده شود که این امر در طرح تقدیمی لحاظ نشده است.

4- ماده (1) طرح به نحوی نوشته شده که گویا قبل از لازم‌الاجراءشدن این قانون افزایش قیمت کالاها و خدمات، مجاز بوده، همچنین ادبیات تقنینی این ماده با ایراد مواجه است به‌طور مثال عبارت «پس از لازم‌الاجراءشدن این قانون» در این ماده زائد و نیازی به ذکر آن نیست زیرا طبق نص صریح احکام قانونی، زمان آغاز آثار قانون، تاریخ لازم‌الاجراءشدن آن است. همچنین با توجه به ذکر عبارت «بدون تصویب هیأت وزیران» در ماده (2)، لازم است در ماده (1) نیز به امکان افزایش قیمت‌ها با تصویب هیأت وزیران تصریح می‌شود.

5- ماده (3) مغایر اصل (53) قانون اساسی است کلیه دریافت‌های دولت باید بحساب خزانه‌داری کل واریز شود. همچنین حکم این ماده مبنی بر تخصیص «صددرصد منابع و درآمدهای حاصله از مدیریت منابع سوخت به حساب خانوارهای مشمول قانون هدفمندکردن یارانه‌ها» مغایر بند «الف» ماده (39) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران است.

6- طبق اصول نگارش متون قانونی مواد (4) و (5) در انتهای متن طرح باید قرار گیرد.

7- با توجه به وحدت موضوع مواد (1)، (2) و (7) باید این مواد با یکدیگر جمع شود.

8- ادبیات نگارشی ماده (8) با ایراد مواجه است همچنین با توجه به واحد پول کشور عبارت هزار و پانصد تومان باید به پانزده هزار ریال تغییر یابد. ضمناً استعمال کلمه «شارژ» مغایر اصل پانزدهم قانون اساسی است.

9- نظر به اینکه خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی در هر حال مشمول قانون هدفمندی یارانه‌ها می‌باشند و حکم ماده (3) این طرح مخصص ماده (2) آن است، پیشنهاد می‌شود ماده (3) طرح مرقوم به عنوان تبصره در ذیل ماده (2) درج شود.

10- با توجه به شباهت موضوع این طرح و طرح «لزام دولت به پرداخت تمامی درآمدهای حاصل از افزایش قیمت بنزین» پیشنهاد می‌شود که مفاد هر دو طرح در قالب یک طرح، جمع و به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

11- در مقدمه و متن طرح مناسب بود موضوع «جلوگیری از قاچاق سوخت» مورد توجه قرار می‌گرفت.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

- 1- حکم ماده (3) طرح مبنی بر "تخصیص صددرصدی منابع و درآمدهای حاصله از مدیریت منابع سوخت به حساب خانوارهای مشمول قانون هدمندی پارانه‌ها" با حکم بند (الف) ماده (39) قانون برنامه ششم توسعه که به دولت اجازه می‌دهد از منابع حاصل از محل افزایش قیمت حاملهای انرژی و سایر کالاها و خدمات پارانه ای برای افزایش تولید، اشتغال، حمایت از صادرات غیرنفتی، بهره‌وری، کاهش شدت انرژی، کاهش آلودگی هوا و ارتقای شاخصهای عدالت اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی از خانوارهای نیازمند و تأمین هزینه‌های عملیاتی و سرمایه‌گذاری شرکتهای ذی ربط در چهارچوب بودجه‌های سالانه اقدام لازم را به عمل آورد، از جهت عدم پیش‌بینی سایر موارد مصرف مندرج در بند (الف) ماده (39) از یک سو و از جهت عدم تصریح به پیش‌بینی در چهارچوب بودجه‌های سنواتی با ماده فوق‌الذکر در تعارض است؛ لذا به موجب ماده (181) قانون آئین‌نامه داخلی مجلس برای تصویب نیازمند رای دو سوم نمایندگان است.
- 2- جرم‌انگاری پیش‌بینی شده در تبصره ماده (5) و ماده (6)، مغایر بند (14) سیاستهای کلی قضایی ابلاغی 1381/7/28 (مبنی بر کاهش عناوین مجرمانه) است.
- 3- حکم تبصره ماده (5) و ماده (6) مبنی بر پیش‌بینی مجازات حبس با حکم بند (12) سیاست‌های کلی قضایی مصوب 1388/09/01 مبنی بر اتخاذ تدابیر لازم در استفاده از مجازات زندان با رویکرد حبس‌زدایی در تعارض است.
- 4- واژه "شارژ" مندرج در انتهای ماده (8) با اصل (15) قانون اساسی که بیان می‌دارد "زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است و اسناد و مکاتبات و متون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد..." در تعارض است.
- 5- حکم ماده (8) طرح مبنی بر تکلیف دولت نسبت به شارژ سالیانه صدلیتر بنزین به عنوان هدیه به دلیل عدم پیش‌بینی محل تأمین این هزینه، با اصل (75) قانون اساسی در تعارض است.
- 6- مقدمه توجیهی طرح دارای ایراد نگارشی و مشتمل بر جملاتی ناقص است.
- 7- واژه "اجرای" بعد از عبارت "ناشی از" در عنوان طرح اضافه شود.
- 8- متن ماده (1) دارای ایراد است. لازم است عبارت "با توجه به طرح مدیریت مصرف سوخت و تاثیر افزایش قیمت بنزین بر قیمت کالا و خدمات" از صدر ماده (1) حذف شده و عبارت "در اجرای سیاست‌های کنترل تورم و جلوگیری از افزایش قیمت کالاها و خدمات دولتی در پی اجرای طرح مدیریت سوخت" جایگزین آن شود.

- 9- پیشنهاد می شود عبارت " بدون تصویب هیات وزیران " از ماده (2) طرح حذف شده و به ماده (1) بعد از عبارت " پس از لازم الاجرا شدن این قانون" الحاق شود.
- 10- پیشنهاد می شود در ماده (2) طرح، واژه " اجرای " پیش از عبارت " طرح مدیریت مصرف سوخت " الحاق شود.
- 11- عبارت " واریز گردد" در ماده (3) به عبارت " واریز می گردد" اصلاح شود.
- 12- واژه " تمامی " مندرج در صدر ماده (6) به " کلیه " و عبارت " مسئولان اجرایی و قضایی " در انتهای ماده (6) به " مسئولان ذی ربط " اصلاح شود.
- 13- حکم صدر ماده (7) طرح به نوعی در ماده (1) طرح پیش بینی شده و تکراری است.

ب- سوابق قانونی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
1	قانون هدفمند کردن یارانه‌ها با اصلاحات و الحاقات بعدی	1388/10/15	کل مواد
2	قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (1400- 1396)	1395/12/21	39
3	قانون بودجه سال 1398 کل کشور	1397/12/25	بند ح تبصره 1
4	قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت با اصلاحات و الحاقات بعدی	1386/09/18	کل مواد
5	قانون مجازات اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی	1392/02/01	19
<p>قانون هدفمند کردن یارانه ها مصوب 1388/10/15 با اصلاحات و الحاقات بعدی</p> <p>ماده 1 - دولت مکلف است با رعایت این قانون قیمت حاملهای انرژی را اصلاح کند :</p> <p>الف - قیمت فروش داخلی بنزین ، نفت گاز ، نفت کوره ، نفت سفید و گاز مایع و سایر مشتقات نفت ، با لحاظ کیفیت حاملها و با احتساب هزینه های مترتب (شامل حمل و نقل ، توزیع ، مالیات و عوارض قانونی) به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کمتر از نود درصد (90 %) قیمت و بیشتر از قیمت تحویل روی کشتی (فوب) در خلیج فارس نباشد .</p> <p>تبصره - قیمت فروش نفت خام و میعانات گازی به پالایشگاههای داخلی نود و پنج درصد (95 %) قیمت تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس تعیین می شود و قیمت خرید فرآورده ها متناسب با قیمت مذکور تعیین می گردد .</p> <p>ب - میانگین قیمت فروش داخلی گاز طبیعی به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ، معادل حداقل هفتاد و پنج درصد (75 %) و حداکثر معادل متوسط قیمت گاز طبیعی صادراتی پس از کسر هزینه های انتقال ، مالیات و عوارض شود .</p>			

تبصره - (اصلاحی 1393/12/04) وزارت نفت مکلف است قیمت خوراک گاز و خوراک مایع تحویلی به واحدهای صنعتی، پالایشی و پتروشیمی ها را با رعایت معیارهای زیر تعیین کند:

1 - متناسب با معدل وزنی درآمد حاصل از فروش گاز و یا مایع تحویلی برای سایر مصارف داخلی، صادراتی و وارداتی، قیمت محصول با حفظ قابلیت رقابت پذیری محصولات تولیدی در بازارهای بین المللی و بهبود متغیرهای کلان اقتصادی

2 - ایجاد انگیزش و امکان جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی
3 - اعمال تخفیف پلکانی تا سی درصد (30%) با انعقاد قرارداد بلندمدت برای واحدهایی که بتوانند جهت تأمین مواد اولیه واحدهای پتروشیمی داخلی که محصولات میانی و نهائی تولید می کنند و زنجیره ارزش افزوده را افزایش دهند. در این قرارداد بنگاههایی که در مناطق کمتر توسعه یافته راه اندازی می شوند، از تخفیف بیشتری برخوردار می گردند.

در صورت قطع یا کاهش خوراک گاز و خوراک مایع واحدهای مشمول این تبصره خارج از قرارداد و با اراده دولت، وزارت نفت مکلف است برابر ماده (25) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب 1390/11/16 خسارت وارده را از محل خوراک تحویلی در مراحل بعدی جبران کند.

در خرید محصولات پتروشیمی توسط یا به دستور دولت، قیمت بورس مبنای عمل است و یارانه مورد نظر دولت برای مصرف کنندگان داخلی در اختیار دستگاه ذی ربط قرار می گیرد.

آیین نامه این تبصره مشتمل بر تخفیفات پلکانی و نحوه جبران خسارت، دامنه صنایع مشمول و چهارچوب قراردادهای بلندمدت و سایر ضوابط مربوطه توسط وزارتخانه های نفت، صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ج - میانگین قیمت فروش داخلی برق به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.

تبصره - قیمت تمام شده برق، مجموع هزینه های تبدیل انرژی، انتقال و توزیع و هزینه سوخت با بازده حداقل سی و هشت درصد (38%) نیروگاههای کشور و رعایت استانداردها محاسبه می شود و هر ساله حداقل یک درصد (1%) به بازده نیروگاههای کشور افزوده شود به طوری که تا پنج سال از زمان اجراء این قانون به بازده چهل و پنج درصد (45%) برسد و همچنین تلفات شبکه های انتقال و توزیع تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به چهارده درصد (14%) کاهش یابد.

دولت مکلف است با تشکیل کار گروهی مرکب از کارشناسان دولتی و غیردولتی نسبت به رتبه بندی تولیدکنندگان برق از نظر بازده و توزیع کنندگان آن از نظر میزان تلفات، اقدام نموده و سیاستهای تشویقی و حمایتی مناسب را اتخاذ نماید.

تبصره 1 - در خصوص قیمت های برق و گاز طبیعی، دولت مجاز است با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع، میزان و زمان مصرف قیمت های ترجیحی را اعمال کند.

شرکتهای آب، برق و گاز موظفند در مواردی که از یک انشعاب چندین خانواده یا مشترک بهره برداری می کنند، در صورتی که امکان اضافه کردن کنتور باشد، تنها با اخذ هزینه کنتور و نصب آن نسبت به افزایش تعداد کنتورها اقدام نمایند و در صورتی که امکان اضافه کردن کنتور نباشد مشترکین را به تعداد بهره برداران افزایش دهند.

تبصره 2 - قیمت حاملهای انرژی برای پس از سال پایه بر اساس قیمت ارز منظور شده در بودجه سالانه تعیین می گردد.

تبصره 3 - قیمت های سال پایه اجراء این قانون به گونه ای تعیین گردد که برای مدت یک سال حداقل مبلغ یکصد هزار میلیارد (100/000/000/000/000) ریال و حداکثر مبلغ دویست هزار میلیارد (200/000/000/000/000) ریال درآمد به دست آید.

ماده 2 - دولت مجاز است برای مدیریت آثار نوسان قیمت های حاملهای انرژی بر اقتصاد ملی قیمت این حاملها را در صورتی که تا بیست و پنج درصد (25%) قیمت تحویل در روی کشتی (فوب) خلیج فارس نوسان کند بدون تغییر قیمت برای مصرف کننده از طریق اخذ مابه التفاوت و یا پرداخت یارانه اقدام نماید و مبالغ مذکور را در حساب تنظیم بازار حاملهای انرژی در بودجه سنواتی منظور کند.

در صورتی که نوسان قیمت های بیش از بیست و پنج درصد (25%) شود، در قیمت تجدیدنظر خواهد نمود.

ماده 3 - دولت مجاز است، با رعایت این قانون قیمت آب و کارمزد جمع آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند.

الف - میانگین قیمت آب برای مصارف مختلف با توجه به کیفیت و نحوه استحصال آن در کشور به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.

تبصره 1 - دولت مکلف است قیمت تمام شده آب را با در نظر گرفتن هزینه های تامین، انتقال و توزیع با رعایت بازده تعیین کند.

تبصره 2 - تعیین قیمت ترجیحی و پلکانی برای مصارف مختلف آب با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع و میزان مصرف مجاز خواهد بود.

ب - کارمزد خدمات جمع آوری و دفع فاضلاب بر اساس مجموع هزینه های نگهداری و بهره برداری شبکه پس از کسر ارزش ذاتی فاضلاب تحویلی و کمکهای دولت در بودجه سنواتی (مربوط به سیاستهای تشویقی) تعیین می گردد.

ماده 4 - دولت موظف است به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به هدفمند کردن یارانه گندم، برنج، روغن، شیر، شکر، خدمات پستی، خدمات هواپیمایی و خدمات ریلی (مسافری) اقدام نماید.

تبصره - یارانه پرداختی به تولیدکنندگان بخش کشاورزی نباید در هر سال کمتر از سال قبل باشد.

ماده 5 - دولت موظف است یارانه آرد و نان را به میزانی که در لایحه بودجه سالیانه مشخص می شود با روشهای مناسب در اختیار مصرف کنندگان متقاضی قرار دهد.

تبصره - سرانه یارانه نان روستاییان و شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت و اقشار آسیب پذیر در سایر شهرها به تشخیص دولت حداقل پنجاه درصد (50%) بیشتر از متوسط یارانه سرانه خواهد بود.

ماده 6 - (اصلاحی 1390/04/08) دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحد های تولید نان صنعتی و نیز کمک به جبران خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجراء این قانون ادامه فعالیت آنها با مشکل مواجه می شود اتخاذ نماید.

آئین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری دستگاههای ذی ربط تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده 7 - دولت مجاز است حداکثر تا پنجاه درصد (50%) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید:

الف - یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیرنقدی با لحاظ میزان درآمد خانوار نسبت به کلیه خانوارهای کشور به سرپرست خانوار پرداخت شود.

ب - اجراء نظام جامع تامین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل:

1 - گسترش و تامین بیمه های اجتماعی، خدمات درمانی، تامین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب العلاج.

2 - کمک به تامین هزینه مسکن، مقاوم سازی مسکن و اشتغال.

3 - توانمندسازی و اجراء برنامه های حمایت اجتماعی.

تبصره 1 - (اصلاحی 1390/04/08) آئین نامه اجرائی این ماده شامل چگونگی شناسایی جامعه هدف، تشکیل و به هنگام سازی پایگاههای اطلاعاتی مورد نیاز، نحوه پرداخت به جامعه هدف و پرداختهای موضوع این ماده حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزراء امور اقتصادی و دارایی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره 2 - دولت می تواند حساب هدفمند سازی یارانه ها را بنام سرپرست خانواده های مشمول یا فرد واجد شرایط دیگری که توسط دولت تعیین می شود افتتاح نماید. اعمال مدیریت دولت در نحوه هزینه کرد وجوه موضوع این حساب از جمله زمان مجاز، نوع برداشت هزینه ها و برگشت وجوهی که به اشتباه واریز شده اند مجاز است.

ماده 8 - دولت مکلف است سی درصد (30%) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را برای پرداخت کمکهای بلاعوض، یا یارانه سود تسهیلات و یا وجوه اداره شده برای اجراء موارد زیر هزینه کند:

الف - بهینه سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و تشویق به صرفه جویی و رعایت الگوی مصرف که توسط دستگاه اجرائی ذی ربط معرفی می شود.

ب - اصلاح ساختار فناوری واحدهای تولیدی در جهت افزایش بهره وری انرژی، آب و توسعه تولید برق از منابع تجدیدپذیر.

ج - جبران بخشی از زیان شرکتهای ارائه دهنده خدمات آب و فاضلاب، برق، گاز طبیعی و فرآورده های نفتی و شهرداریها و دهیاری ها ناشی از اجراء این قانون.

د - گسترش و بهبود حمل و نقل عمومی در چهارچوب قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت و پرداخت حداکثر تا سقف اعتبارات ماده (9) قانون مذکور.

ه - حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی و صنعتی.

و - حمایت از تولید نان صنعتی.

ز - حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی .

ح - توسعه خدمات الکترونیکی تعاملی با هدف حذف و یا کاهش رفت و آمد های غیرضرور .
تبصره - (اصلاحی 1390/04/08) آئین نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی حمایت از صنایع ، کشاورزی و خدمات و نحوه پرداختهای موضوع این ماده حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزراء امور اقتصادی و دارایی ، صنعت ، معدن و تجارت ، جهاد کشاورزی ، نفت ، نیرو ، کشور ، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران ، اتاق تعاون و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می رسد .
ماده 9 - منابع موضوع مواد (7) و (8) این قانون اعم از کمکها ، تسهیلات و وجوه اداره شده از طریق بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری دولتی و غیردولتی در اختیار اشخاص مذکور قرار خواهد گرفت .
ماده 10 - (اصلاحی 1390/04/08) دریافت کمکها و یارانه های موضوع مواد (7) و (8) این قانون منوط به ارائه اطلاعات صحیح می باشد . در صورت احراز عدم صحت اطلاعات ارائه شده ، دولت مکلف است ضمن جلوگیری از ادامه پرداخت ، در خصوص استرداد وجوه پرداختی اقداماتی قانونی لازم را به عمل آورد .
اشخاص در صورتی که خود را برای دریافت یارانه ها و کمک های موضوع مواد (7) و (8) این قانون محق بدانند می توانند اعتراض خود را به کمیسیونی که در آئین نامه اجرایی این ماده پیش بینی می شود ارائه نمایند .
آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزراء دادگستری ، امور اقتصادی و دارایی ، تعاون ، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران می رسد .

ماده 11 - دولت مجاز است تا بیست درصد (20%) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را به منظور جبران آثار آن بر اعتبارات هزینه ای و تملک داراییهای سرمایه ای هزینه کند .

ماده 12 - دولت مکلف است تمام منابع حاصل از اجرای این قانون را به حساب خاصی به نام هدفمندسازی یارانه ها نزد خزانه داری کل واریز کند . صد درصد (100%) وجوه واریزی در قالب قوانین بودجه سنوایی برای موارد پیش بینی شده در مواد (7) ، (8) و (11) این قانون اختصاص خواهد یافت .

تبصره 1 - دولت مکلف است اعتبارات منابع و مصارف موضوع مواد مذکور را در چهار ردیف مستقل در لایحه بودجه سنوایی درج کند .

تبصره 2 - کمکهای نقدی و غیرنقدی ناشی از اجراء این قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی از پرداخت مالیات بر درآمد موضوع قانون مالیاتهای مستقیم منسوب اسفند ماه 1366 و اصلاحیه های بعدی آن معاف است .
کمکهای مزبور به اشخاص مذکور بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالا یا خدمات عرضه شده توسط آنها مشمول حکم این تبصره نخواهد بود .

تبصره 3 - دولت مکلف است گزارش تفصیلی این ماده را هر شش ماه به دیوان محاسبات کشور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید .

بلی ، منظور از عبارت « تمام منابع حاصل از اجرای این قانون » در ماده (12) « قانون هدفمندکردن یارانه ها » فقط مابه التفاوت قیمت فروش حاملهای انرژی و سایر موارد موضوع این قانون قبل و بعد از اجرای این قانون است و شامل حق انشعاب هوا و کل مبالغ حاصل از فروش آنها نمی شود .

ماده 13 - تنخواه مورد نیاز اجراء این قانون در تنخواه بودجه سنوایی منظور و از محل منابع حاصل از اجراء این قانون در طول سال مستهلک می شود .

ماده 14 - جا به جایی اعتبارات موضوع این قانون در مواد (7) ، (8) و (11) حداکثر ده واحد درصد در بودجه سنوایی مجاز است ، به طوری که کل وجوه حاصل در موارد پیش بینی شده در این قانون مصرف شود .

ماده 15 - (اصلاحی 1390/04/08) به دولت اجازه داده می شود ظرف مدت یک ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون ، سازمانی با ماهیت شرکت دولتی به نام سازمان هدفمندسازی یارانه ها با استفاده از منابع (امکانات ، نیروی انسانی و اعتبارات) موجود ، جهت اجراء این قانون با لحاظ قانون برنامه ایجاد کرده یا با اصلاح ساختار و ادغام شرکتهای موجود تأسیس نماید . دولت مجاز است وجوه حاصل از اجراء این قانون را که به خزانه واریز می شود ، عیناً پس از وصول و کسر سهم دولت موضوع ماده (11) به طور مستمر برداشت و به عنوان کمک صرفاً جهت اجراء اهداف و تکالیف مقرر در مواد (7) و (8) این قانون در اختیار سازمان قرار دهد تا برابر آن هزینه کند . سازمان به صورت متمرکز اداره می شود و صرفاً مجاز به داشتن واحدهای ستادی ، برنامه ریزی و نظارت در مرکز می باشد . وزراء تعاون ، کار و رفاه اجتماعی ، امور اقتصادی و دارایی ، راه و شهرسازی ، جهاد کشاورزی ، صنعت ، معدن و تجارت ، نفت ، نیرو و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور عضو مجمع عمومی سازمان می باشند .

اساسنامه شرکت شامل ارکان ، وظایف و اختیارات ، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد .

وجوه و اعتبارات موضوع این قانون از جمله مواد (12) و (15) مانند سایر شرکتهای دولتی در بودجه کل

کشور منعکس می شود و به جز اختیارات و مجوزهای موضوع این قانون از جمله مواد (2) و (14) تغییر در سقو اعتبارات شرکت در طول سال با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس مجاز می باشد .
وجوه مانده سازمان از هر سال در سال بعد قابل مصرف است و سازمان در هر سال می تواند برای سنوات بعد در چهارچوب این قانون تعهد ایجاد نماید .

اعتبارات موضوع این قانون مشمول قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند - مصوب 1364/11/6 - می باشد .

سازمان مکلف است گزارش عملکرد، دریافت و پرداخت منابع حاصل از هدفمندسازی یارانه ها را به تفکیک مواد (7) و (8) در پایان هر شش ماه در اختیار کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و سایر کمیسیونهای ذی ربط مجلس شورای اسلامی قرار دهد .

دیوان محاسبات کشور مکلف است در مقاطع شش ماهه گزارش عملیات انجام شده توسط سازمان را بر اساس اهداف پیش بینی شده در این قانون به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید .

ماده 16 - دولت مجاز است از ابتدای سال 1389 معافیت مالیاتی موضوع ماده (84) قانون مالیاتهای مستقیم را علاوه بر افزایش سالانه آن ، متناسب با تغییر و اصلاح قیمتهای موضوع این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی طی پنج سال حداکثر تا دو برابر افزایش دهد .

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و شانزده تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ پانزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1388/10/23 به تأیید شورای نگهبان رسید .

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

قانون بر نامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (1400 - 1396) مصوب 1395/12/21 ماده 39-

الف - به منظور ارتقای عدالت اجتماعی، افزایش بهره‌وری در مصرف آب و انرژی و هدفمندکردن یارانه‌ها در جهت افزایش تولید و توسعه نقش مردم در اقتصاد، به دولت اجازه داده می‌شود که قیمت آب و حاملهای انرژی و سایر کالاها و خدمات یارانه‌ای را با رعایت ملاحظات اجتماعی و اقتصادی و حفظ مزیت نسبی و رقابتی برای صنایع و تولیدات، به تدریج تا پایان سال 1400 با توجه به مواد (1)، (2) و (3) قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب 1388/10/15 اصلاح و از منابع حاصل به صورت هدفمند برای افزایش تولید، اشتغال، حمایت از صادرات غیرنفتی، بهره‌وری، کاهش شدت انرژی، کاهش آلودگی هوا و ارتقای شاخصهای عدالت اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی از خانوارهای نیازمند و تأمین هزینه‌های عملیاتی و سرمایه‌گذاری شرکتی ذی‌ربط در چهارچوب بودجه‌های سالانه اقدام لازم را به عمل آورد.

ب - به منظور ایجاد شفافیت در اجرای قانون، دولت مکلف است دریافت‌ها و پرداخت‌های مرتبط با قانون هدفمند کردن یارانه‌ها را در جدول جداگانه‌ای حاوی اقلام زیر همراه با بودجه‌های سنواتی به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند:

- 1- کل دریافتی‌های حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها
  - 2- مالیات بر ارزش افزوده مرتبط با آن
  - 3- سهم شرکتی تولید و توزیع کننده انرژی به تفکیک هر شرکت
  - 4- سهم سازمان هدفمند کردن یارانه‌ها به منظور اختصاص به پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی به خانوارها، کمک به بخش سلامت و حمایت از تولید و اشتغال از طریق تأمین اعتبارات مربوط به اجرای قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب 1389/12/4 و قانون توسعه حمل و نقل و مدیریت مصرف سوخت مصوب 1386/9/18
- تبصره 1- دولت مکلف است سهم سازمان هدفمند کردن یارانه‌ها از دریافتی‌ها را هر ساله در ردیف منابع بودجه عمومی (شماره 210102) و مصارف مرتبط با آن را در ردیفهای مستقل و جداگانه در ارقام بودجه عمومی درج کند.

تبصره 2- استفاده از منابع مذکور به هر نحو دیگر در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی است.
تبصره 3- دولت مکلف است گزارش تفصیلی این بند را هر شش ماه یکبار به دیوان محاسبات کشور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

احکام این ماده در طول اجرای برنامه بر قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب 1388/10/15 و اصلاحات و الحاقات بعدی آن حاکم است.

جدول درج دریافتی‌ها و پرداختی‌های هدفمندکردن یارانه‌ها در سنوات برنامه ششم

دریافتی ها (منابع)	میلیارد ریال	پرداختی ها (مصارف)	میلیارد ریال
کل دریافتی های حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها		مالیات بر ارزش افزوده	
		سهام شرکتهای تولید و توزیع کننده انرژی (به تفکیک شرکتها)	
		پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی به خانوارها	
		کمک به بخش سلامت	
		حمایت از تولید و اشتغال از طریق تامین اعتبارات مربوط به اجرای قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب 1389/12/4 و قانون توسعه حمل و نقل و مدیریت مصرف سوخت مصوب 1386/9/18	
		حداقل مستمری خانوارهای مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی موضوع ماده (79) این قانون	

بند «ح» تبصره 1 قانون بودجه سال 1398 کل کشور مصوب 1397/12/25

ح- دولت مکلف است در مناطق و بازارچه های مرزی زمینی و دریایی، حاملهای انرژی را جهت صادرات به قیمت کشورهای همجوار یا به قیمت بورس انرژی عرضه کند؛ عرضه حاملهای انرژی به مردم ساکن در مناطق مرزی وفق قوانین و مقررات جاری خواهد بود. درآمد حاصله پس از کسر سهمهای قانونی دستگاههای مربوطه، به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف 210114 نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود.

قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت مصوب 1386/09/18 با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده 1- (اصلاحی 1396/02/20) دولت مکلف است در جهت توسعه حمل و نقل درون شهری و برون شهری کشور و مدیریت بر مصرف سوخت نسبت به بهینه سازی عرضه خدمات حمل و نقل (از طریق اصلاح و توسعه شبکه حمل و نقل ریلی، برقی کردن خطوط و اجراء علائم و تأسیسات و ارتباطات، افزایش سرعت در شبکه ریلی، یکپارچه سازی و ساماندهی مدیریت حمل و نقل، اصلاح قیمتها، ایمن سازی و بهبود تردد، بهسازی و از رده خارج نمودن خودروهای فرسوده سبک و سنگین مسافری و باری درون و برون شهری، تبدیل خودروهای بنزین سوز و گازوئیل سوز به دوگانه سوز، الزام معاینه فنی، توسعه ناوگان حمل و نقل همگانی ون و مینی بوس و مدی بوس و اتوبوس، استفاده از سامانه هوشمند حمل و نقل، ساخت و توسعه شبکه آزادراهها و بزرگراههای بین شهری، حمل ترکیبی کالا از مبدأ تا مقصد نهایی با شبکه ریلی و شبکه مکمل جاده ای، الزام به داشتن توقفگاه در انواع کاربریها، احداث توقفگاههای عمومی، ساماندهی و ایجاد توقفگاهها و پایانه های بار و مسافر شهری و برون شهری اعم از ریلی و جاده ای در نقاط مناسب از شهرها و حومه آن، افزایش امنیت و قابلیت اطمینان و دسترسی، بهینه سازی تقاضای حمل و نقل (از طریق اصلاح فرآیندهای اداری، کازبرد فناوری اطلاعات و ارتباطات، اصلاح کاربری زمین و آمایش سرزمین، اعمال محدودیتهای ترافیکی، آموزش و فرهنگ سازی)، بهینه سازی مصرف انرژی (از طریق عرضه بنزین و گازوئیل در بخش حمل و نقل با استفاده از کارت هوشمند سوخت، احداث جایگاههای عرضه گاز، حمایت از ابداعات و اختراعات مؤثر در کاهش مصرف سوخت)، بهینه سازی تولید خودرو [از طریق تولید خودروهای گازسوز، تأمین تجهیزات استفاده از گاز توسط خودروها، حمایت از تولید خودروهای برقی، دو نیرویی (هیبریدی) و کم مصرف، استانداردسازی تولید خودروی سبک و سنگین و موتورسیکلت در مصرف سوخت و کاهش آلایندگی] و خروج بنزین و گازوئیل از سبد حمایتی، حداکثر از ابتداء سال 1391 هجری شمسی اقدام نماید.

تبصره - (الحاقی 1396/02/20) دولت مجاز است به منظور ترغیب مصرف کنندگان به استفاده از کارت هوشمند سوخت مختص هر خودرو از سیاست های انگیزشی در چهارچوب قوانین و مقررات استفاده کند.

ماده 2- به دولت اجازه داده می شود برای اجراء احکام ماده (1) این قانون اقدامات زیر را به عمل آورد:

- 1- اعطاء کمیتهای بلاعوض یارانه ای به بخشهای غیردولتی مرتبط با اهداف این قانون؛
- 2- تخفیف در حقوق ورودی و سود بازرگانی واردات ناوگان حمل و نقل همگانی، خودروهای کم مصرف، خودروهای گازسوز، نفت گاز، برقی و دینرویی (هیبریدی) و قطعات و تجهیزات مربوطه؛
- 3- تخفیف در حقوق ورودی و سود بازرگانی واردات تجهیزات، تأسیسات، ماشین آلات و قطعات مورد نیاز شبکه و ناوگان ریلی (شهری و برون شهری) و توسعه آزادراهها و بزرگراهها؛
- 4- اعطاء تسهیلات بانکی و پرداخت بخشی از سود تسهیلات بانکی به بخشهای مرتبط با اهداف این قانون؛
- 5- تغییر کاربری اراضی و واگذاری زمینهای مورد نیاز احداث جایگاههای عرضه گاز طبیعی تا پایان سال

1390 هجری شمسی به قیمت منطقه ای پس از تملک و پرداخت بهای عادلانه آنها به صاحبان اراضی ؛
6 - تعیین و اخذ جریمه ، متناسب با مازاد مصرف سوخت و آلایندگی از خودروهای سبک و سنگین به صورت پلکانی ؛

7 - تعیین و اخذ عوارض ، بر مبنای میزان مصرف سوخت و آلایندگی و نوع سوخت از خودروهای تولید داخل و وارداتی از تولید کنندگان داخلی و واردکنندگان .

ماده 3 - دولت مکلف است نظارت بر اجراء زمانبندی شده طرحها و پروژه های مرتبط با اهداف این قانون را با راهکارهایی که در آئین نامه های اجرائی مشخص خواهد کرد ، اعمال نماید و هر شش ماه یکبار گزارش پیشرفت کار را به کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی ارائه کند .

ماده 4 - توزیع کمکها ، یارانه ها ، تسهیلات و اعتبارات موضوع این قانون و تعیین دستگاه مجری با توجه به شرح وظایف قانونی به عهده دولت است . دولت موظف است به نحوی اقدام کند که ضمن صرفه جویی ، سرعت و کیفیت نیز لحاظ گردد .

ماده 5 - (اصلاحی 1390/03/31) شرکتهای بیمه گر موظفند متناسب با ارزیابی دولت از عملکرد دستگاه های مؤثر در کاهش حوادث و تلفات حمل و نقل درون شهری و برون شهری ، معادل پنجاه درصد (50%) صرفه جویی حاصل از عدم پرداخت خسارات بیمه بدنه و شخص ثالث را برای آموزش و فرهنگسازی ایمنی تردد ، تأمین تجهیزات ، اصلاح فیزیکی نقاط و مقاطع حادثه خیز و کمک به پرداخت هزینه های جاری (با تصویب طرحها و اعتبارات پیشنهادی از سوی شهرداریها در شورای هماهنگی ترافیک استان و از سوی وزارت راه و شهرسازی و پلیس راهور ، در کمیسیون ایمنی راههای وزارت راه و شهرسازی) به دستگاههای مذکور اختصاص دهند .

ماده 6 - دولت موظف است با اولویت حمل و نقل ریلی به گونه ای اقدام نماید که سهم حمل و نقل ریلی در جا به جایی بار و مسافر و مصرف سوخت در حمل و نقل برون شهری بر مقادیر جدول شماره (1) این قانون منطبق شود .

ماده 7 - دولت موظف است سیاستهای بخش حمل و نقل همگانی شهری را به گونه ای تنظیم نماید که از ابتداء سال 1391 هجری شمسی در مجموع هفتاد و پنج درصد (75%) سفرهای درون شهری پوشش داده شده و سهم هر یک از بخشهای حمل و نقل همگانی و مصرف سرانه بنزین در روز بر اساس جدول شماره (2) باشد .

تبصره - در شهر تهران نسبت تسهیم حمل و نقل عمومی از کل سفرهای درون شهری برای اتوبوسرانی ، تاکسیرانی و حمل و نقل ریلی به ترتیب تا حداکثر بیست و پنج درصد (25%) ، بیست درصد (20%) و سی درصد (30%) باشد .

ماده 8 - در صورتی که شهرداری شهرهای دارای شهرک اقماری ، شرکتهای شهرک های جدید ، شرکتهای کارخانه ها ، هزینه تأمین زیرساخت و ابنیه خطوط ریلی به شهرکهای اقماری ، شهرهای جدید یا محل شرکت یا کارخانه را تأمین نمایند ، دولت هزینه روسازی ، علائم ، تأسیسات و ناوگان اجراء پروژه های مربوطه را تأمین خواهد کرد .

تبصره - اعتبارات مورد نیاز این بند از محل اعتبارات پیش بینی شده در ماده (10) این قانون تأمین خواهد شد .
ماده 9 - مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن به عهده شهرداری است .

ماده 10 - اعتبارات مورد نیاز موضوع این قانون به میزان چهل هزار میلیارد (40/000/000/000) ریال در بخش درون شهری و شصت هزار میلیارد (60/000/000/000) ریال در بخش برون شهری در هر سال تعیین می گردد . دولت مجاز است این اعتبارات را در دو ردیف متمرکز درون شهری و برون شهری از محل درآمد عمومی ، صرفه جویی حاصل از اجراء این قانون و حساب ذخیره ارزی تأمین و در بودجه سنواتی منظور نماید . این اعتبارات در حساب مخصوص نزد خزانه داری کل کشور به صورت صد در صد (100%) تخصیص یافته تلقی می گردد .

ماده 11 - (اصلاحی 1390/03/31) وصولی های موضوع بند های (6) و (7) ماده (2) و ماده (5) بین شهرداریها و وزارت راه و شهرسازی جهت انجام تکالیف این قانون به نسبت شصت درصد (60%) و چهل درصد (40%) در قالب بودجه های سنواتی توزیع می گردد . کمک به شهرهای فاقد سامانه ریلی شهری مصوب برای ساماندهی حمل و نقل همگانی و بهبود عبور و مرور دارای اولویت است .

ماده 12 - (اصلاحی 1390/03/31) آئین نامه اجرائی این قانون حداکثر دوماه پس از ابلاغ این قانون با پیشنهاد مشترک نماینده ویژه ریاست جمهوری ، وزارت راه و ترابری ، وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ، تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

ماده 13 - اجراء کلیه قوانین مغایر با این قانون به جز قانون توسعه ملغی الاثر می گردد .

جدول 1 - برون شهری

انتهای سال

شرح

	1386
	1387
	1388
	1389
	1390
سهام حمل و نقل ریلی در حمل و کالا (درصد)	7/ 1
	12
	17
	23
	30
سهام حمل و نقل ریلی در حمل مسافر (درصد)	4
	6
	9
	13
	18
سهام جابه جایی مسافر با حمل و نقل همگانی (درصد)	53
	54
	55
	56
	57
نسبت کشته به 100/000 نفر جمعیت در تصادفات	40
	34
	27
	20
	15
کشته به 10/ 000 وسیله نقلیه در تصادفات	22
	20
	17
	13
	10
سهام سوخت گازوئیل در حمل کالا (لیتر بر تن)	0/ 16
	0/ 15
	0/ 14
	0/ 13
	0/ 12
جدول 2 - درون شهری	
انتهای سال	
شرح	
	1386
	1387
	1388
	1389
	1390

سهم حمل و نقل همگانی از سفرهای شهری (درصد)

41

47

55

64

75

متوسط

سهم

در کشور

سهم اتوبوس ، مدی بوس ، مینی بوس (درصد)

24

27

31

35

40

سهم تاکسی و ون (درصد)

16

18

20

22

25

سهم قطار شهری و حومه ای (درصد)

1

2

4

7

10

مصرف سرانه روزانه بنزین حاصل از نفت (لیتر در روز بر نفر)

0/7 0/8 0/9 1 1/1

قانون فوق مشتمل بر سیزده ماده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1386/ 9/ 28 به تأیید شورای نگهبان رسید .
رئیس مجلس شورای اسلامی - غلامعلی حداد عادل

قانون مجازات اسلامی مصوب 1392/02/01 با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده 19 - مجازات های تعزیری به هشت درجه تقسیم می شود :

درجه 1

- حبس بیش از بیست و پنج سال

- جزای نقدی بیش از یک میلیارد (1/ 000/ 000/ 000) ریال

- مصادره کل اموال

- انحلال شخص حقوقی

درجه 2

- حبس بیش از پانزده تا بیست و پنج سال

- جزای نقدی بیش از پانصد و پنجاه میلیون (550/ 000/ 000) ریال تا یک میلیارد (1/ 000/ 000/ 000) ریال

درجه 3

- حبس بیش از ده تا پانزده سال

- جزای نقدی بیش از سیصد و شصت میلیون (360/ 000/ 000) ریال تا پانصد و پنجاه میلیون (000/ 000/ 000) ریال

(550/) ریال

درجه 4

- حبس بیش از پنج تا ده سال

- جزای نقدی بیش از یکصد و هشتاد میلیون (180/ 000/ 000) ریال تا سیصد و شصت میلیون (000/ 000/ 360/) ریال

- انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی

درجه 5

- حبس بیش از دو تا پنج سال

- جزای نقدی بیش از هشتاد میلیون (80/ 000/ 000) ریال تا یکصد و هشتاد میلیون (180/ 000/ 000) ریال

- محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از پنج تا پانزده سال

- ممنوعیت دائم از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی

- ممنوعیت دائم از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی

درجه 6

- حبس بیش از شش ماه تا دو سال

- جزای نقدی بیش از بیست میلیون (20/ 000/ 000) ریال تا هشتاد میلیون (80/ 000/ 000) ریال

- شلاق از سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه و تا نود و نه ضربه در جرایم منافی عفت

- محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از شش ماه تا پنج سال

- انتشار حکم قطعی در رسانه ها

- ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال

- ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال

- ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری توسط اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال

درجه 7

- حبس از نود و یک روز تا شش ماه

- جزای نقدی بیش از ده میلیون (10/ 000/ 000) ریال تا بیست میلیون (20/ 000/ 000) ریال

- شلاق از یازده تا سی ضربه

- محرومیت از حقوق اجتماعی تا شش ماه

درجه 8

- حبس تا سه ماه

- جزای نقدی تا ده میلیون (10/ 000/ 000) ریال

- شلاق تا ده ضربه

تبصره 1- موارد محرومیت از حقوق اجتماعی همان است که در مجازات های تبعی ذکر شده است .

تبصره 2- مجازاتی که حداقل آن منطبق بر یکی از درجات فوق و حداکثر آن منطبق با درجه بالاتر باشد ، از درجه بالاتر محسوب می شود .

تبصره 3- در صورت تعدد مجازات ها ، مجازات شدیدتر و در صورت عدم امکان تشخیص مجازات شدیدتر ، مجازات حبس ملاک است . همچنین اگر مجازاتی با هیچ یک از بندهای هشت گانه این ماده مطابقت نداشته باشد مجازات درجه هفت محسوب می شود .

تبصره 4- مقررات این ماده و تبصره های آن تنها جهت تعیین درجه مجازات است و تأثیری در میزان حداقل و حداکثر مجازات های مقرر در قوانین جاری ندارد .

تبصره 5- ضبط اشیاء و اموالی که در ارتکاب جرم به کار رفته یا مقصود از آن به کارگیری در ارتکاب جرم بوده است از شمول این ماده و بند (ب) ماده (20) خارج و در مورد آنها برابر ماده (215) این قانون عمل خواهد شد . در هر مورد که حکم به مصادره اموال صادر می شود باید هزینه های متعارف زندگی محکوم و افراد تحت تکفل او مستثنی شود .